

Nr 53

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i epizootilagen (1935: 105) m. m. i vad propositionen hänvisats till lagutskott.

Genom en den 20 mars 1970 dagtecknad proposition, nr 113, har Kungl. Maj:t, under återopande av utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden, föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om ändring i epizootilagen (1935: 105),
- 2) lag om ändring i förordningen (1961: 309) om bekämpande av salmonellainfektion hos djur m. m.,
- 3) lag om upphävande av förordningen (1961: 307) med vissa bestämmelser till förebyggande av nötkreaturstuberkulos och brucellos hos husdjur,

dels bifalla de förslag i övrigt, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Propositionen har hänvisats till jordbruksutskottet såvitt avser riktlinjerna för ersättning vid utbrott av salmonellainfektion, medan den i övrigt hänvisats till lagutskott och behandlats av tredje lagutskottet.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att epizootilagens tillämpning på viss djursjukdom genomgående görs beroende av Kungl. Maj:ts beslut. Lagen föreslås kunna tillämpas även på andra djur än husdjur. Vidare föreslås att förordningen om bekämpande av salmonellainfektion hos djur m. m. blir tillämplig på sjukdomen smittsam kastning hos häst. Förordningen med vissa bestämmelser till förebyggande av nötkreaturstuberkulos och brucellos hos husdjur föreslås bli upphävd. Vidare föreslås att högre ersättning av statsmedel skall i vissa fall kunna utgå för skada på grund av salmonellainfektion.

Lagförslagen

De vid propositionen fogade lagförslagen har följande lydelse.

1) Förslag

till

Lag

om ändring i epizootilagen (1935: 105)

Härigenom förordnas i fråga om epizootilagen (1935: 105)¹, dels att i 3 § 1 och 2 mom., 4 § 1 och 2 mom. samt 6—9 §§ ordet "medicinalstyrelsen" skall bytas ut mot "veterinärstyrelsen", dels att lagens rubrik samt 1, 5 och 12 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Lag om bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar (epizootilag)

Epizootilag

1 §.

1 m o m. Denna lag äger tillämpning å följande sjukdomar:

1. mul- och klövsjuka (*aphtae epizooticae*) hos klövbärande djur,

2. boskapspest hos idisslande djur (*pestis bovina*),

3. elakartad lungsjuka hos nötkreatur (*pleuropneumonia bovis contagiosa*),

4. svinpest (*pestis suis*),

5. rots (*malleus*) hos häst,

6. vattuskräck (*rabies*) hos husdjur,

7. koppor hos får (*variolae ovinæ*),

8. mjältbrand (*anthrax*) hos husdjur,

9. frasbrand hos idisslande djur (*emphysema infectiosum bovis*),

10. skabb (*psoroptes- eller sarcoptesskabb*) hos får och häst (*scabies ovis et equi*),

11. hönspest (*pestis gallinarum*) och hönskolera (*fågelseptikämi*) (*pasteurellosis avis, septicaemia haemorrhagica avis*) samt

Denna lag äger i den utsträckning Konungen förordnar tillämpning på djursjukdomar som kunna spridas genom smitta bland djur eller från djur till människa.

Om bekämpande av salmonellainfektion hos djur finnas särskilda bestämmelser.

¹ Senaste lydelse av

3 § 2 mom. 1941: 341 6 § 1941: 341

4 § 1 mom. » 8 § »

4 § 2 mom. » 9 § »

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

12. smittsam kastning hos häst
(*abortus infectiosus equi*).

2 m o m. Angriper någon av de under 1 mom. upptagna sjukdomar andra djur än som vid den sjukdomen nämnts och uppkommer däri- genom fara för smittas spridande till människor eller husdjur, förfares i tillämpliga delar i enlighet med stadgandena i denna lag.

3 m o m. Visar sig hos husdjur annan sjukdom än i 1 mom. nämnts så elakartad och smittsam, att den kan anses jämförlig med där upptagna sjukdomar, må Konungen på framställning av medicinalstyrelsen eller länsstyrelse besluta, att i denna lag givna stadganden helt eller delvis skola lända till efterrättelse med avseende å sjukdomen. Över sådan framställning av länsstyrelse skall medicinalstyrelsen höras

Vad nu stadgats gälle ock, där annan sjukdom än i 1 mom. nämnts uppträder bland andra djur än husdjur under sådana förhållanden, att den kan anses innebära fara för människor eller husdjur.

4 m o m. I fråga om bekämpande av sjukdomar bland arméns hästar och övriga djurbestånd är denna lag tillämplig endast i den mån Konungen därom särskilt förordnar.

5 §.¹

Inträffar sjukdom som avses i denna lag, må *medicinalstyrelsen*, där Konungen så föreskrivit, för sjukdomens hämmande besluta, att nedslaktning eller dödande antingen av hel besättning, i vilken smitta inkommit eller misstänkes hava inkommit, eller ock av vissa sjuka eller för sjukdom misstänkta djur skall äga rum. Till förekommande av smittas spridande må *medicinalstyrelsen* i den utsträckning som prövas erforderlig jämväl förordna om dödande av mindre husdjur, såsom fjä-

Inträffar sjukdom som avses i denna lag, må *veterinärstyrelsen*, där Konungen så föreskrivit, för sjukdomens hämmande besluta, att nedslaktning eller dödande antingen av hel besättning, i vilken smitta inkommit eller misstänkes hava inkommit, eller ock av vissa sjuka eller för sjukdom misstänkta djur skall äga rum. Till förekommande av smittas spridande må *veterinärstyrelsen* i den utsträckning som prövas erforderlig jämväl förordna om dödande av mindre husdjur, såsom fjäderfän,

¹ Senaste lydelse 1941: 341.

(Nuvarande lydelse)

derfän, kaniner, hundar och kattor, oaktat de icke äro angripna av sjukdom eller därför misstänkta.

Medicinalstyrelsen må, då så *anses lämpligt* till förekommande eller bekämpande av i denna lag avsedd sjukdom, *påbjuda att skyddsympning av djur skall verkställas.*

Medicinalstyrelsen tillkommer *d e l s* att meddela förbud mot införsel eller utförsel av djur, produkter och varor, som kunna bidra till spridande av smitta, att gälla mellan skilda delar av riket, *d e l s o c k* att utfärda erforderliga föreskrifter angående smittrening i anledning av sjukdom som avses i denna lag.

Förseelse mot denna lag eller enligt densamma meddelade bestämmelser straffes med dagsböter.

Dömes någon till ansvar för förseelse, som avses i första stycket, må domstolen på talan av allmän åklagare förordna, att rätt till sådan ersättning av allmänna medel för kostnad eller förlust, som må utgå med stöd av denna lag, helt eller delvis skall vara förverkad.

Innefattar förseelsen olovlig införsel, utförsel eller annan förflyttning av djur, produkter eller varor som kunna bidra till spridande av

(Föreslagen lydelse)

kaniner, hundar och kattor, oaktat de icke äro angripna av sjukdom eller därför misstänkta.

Veterinärstyrelsen må till förekommande eller bekämpande av i denna lag avsedd sjukdom *besluta om skyddsympning eller behandling av djur och, i den mån Konungen föreskrivit det, särskild undersökning av djur i kontrollsyrte eller för orientering om sjukdomens utbredning.*

Veterinärstyrelsen tillkommer *d e l s* att meddela förbud mot införsel eller utförsel av djur, produkter och varor, som kunna bidra till spridande av smitta, att gälla mellan skilda delar av riket, *d e l s o c k* att utfärda erforderliga föreskrifter angående smittrening i anledning av sjukdom som avses i denna lag.

Fjäderfä får ej hållas i ladugård på annat ställe än i utrymme som är avskilt från ladugården i övrigt på sätt veterinärstyrelsen bestämmer.

12 §.¹

Till böter dömes den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. bryter mot 2 §, 3 § 1 mom. sista punkten, 5 § sista stycket eller 7 §, eller

2. bryter mot föreskrift eller förbud som meddelats med stöd av 3 § 2 mom., 4 § 1 mom. eller 5 § tredje stycket.

Finnes någon skyldig till brott som avses i första stycket, får domstolen förordna att rätt till ersättning enligt 8 § helt eller delvis skall gå förlorad.

Innefattar brott som avses i första stycket olovlig införsel, utförsel eller annan förflyttning av djur, produkter eller varor som kunna bidra

¹ Senaste lydelse 1948: 458.

(Nuvarande lydelse)

smitta må domstolen tillika på talan av allmän åklagare förklara sådan egendom eller, om den icke kan tillrättaskaffas, dess värde förbrutet. Vad sålunda skall anses förbrutet tillfaller kronan.

Avskrift av utslag som här avses skall av domstolen översändas till medicinalstyrelsen.

(Föreslagen lydelse)

till spridande av smitta, skall sådan egendom förklaras förverkad, om det ej är uppenbart obilligt. I stället för egendomen kan dess värde förklaras förverkat.

Avskrift av dom i mål om ansvar för brott som avses i första stycket skall sändas till veterinärstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1970.

2) Förslag

till

Lag

om ändring i förordningen (1961: 309) om bekämpande av salmonellainfektion hos djur m. m.

Härigenom förordnas, att 1 § förordningen (1961: 309) om bekämpande av salmonellainfektion hos djur m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

1 §.¹

Denna förordning avser salmonellainfektion hos husdjur och hos andra djur som hållas i fångenskap. I fråga om smittsam kastning hos häst skall dock i stället gälla vad därom är särskilt stadgat.

Denna förordning avser salmonellainfektion hos husdjur och hos andra djur som hållas i fångenskap.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1970.

3) Förslag

till

Lag

om upphävande av förordningen (1961: 307) med vissa bestämmelser till förebyggande av nötkreaturstuberkulos och brucellos hos husdjur

Härigenom förordnas, att förordningen (1961: 307) med vissa bestämmelser till förebyggande av nötkreaturstuberkulos och brucellos hos husdjur skall upphöra att gälla vid utgången av juni 1970.

¹ Senaste lydelse 1970: 76.

Inledning

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Bengtsson, anför i propositionen inledningsvis följande.

I skrivelse den 10 juli 1969 har veterinärstyrelsen föreslagit att högre ersättning av statsmedel skall utgå i fall av salmonellainfektion hos fjäderfäbesättning, som står under särskild salmonellakontroll, och när däggdjur som är kronisk bärare av sådan infektion måste avlivas. Över förslaget har efter remiss yttranden avgetts av statskontoret, riksrevisionsverket, lantbruksstyrelsen, statens jordbruksnämnd, länsstyrelserna i Östergötlands, Kristianstads, Hallands och Skaraborgs län, Broiler-Intressenters förening, Föreningen Svensk fjäderfäskötsel, Köttbranschens riksförbund, Riksförbundet Landsbygdens folk (RLF), Svenska kommunförbundet, Sveriges lantbruksförbund efter hörande av Sveriges slakteriförbund, Svenska mejeriernas riksförening och Svenska ägghandelsförbundet samt av Sveriges veterinärförbund. Länsstyrelserna har bifogat yttranden från länsveterinären i resp. län. Vidare har yttranden bifogats, av länsstyrelsen i Östergötlands län från Köttproducentklubben i Östergötland och norra Småland, av länsstyrelsen i Kristianstads län från Skånes provinsförbund av RLF och av länsstyrelsen i Skaraborgs län från länsläkaren.

I skrivelse den 8 januari 1970 har veterinärstyrelsen vidare föreslagit vissa ändringar i epizootilagen innebärande bl. a. att lagens tillämpning på viss sjukdom blir helt beroende av Kungl. Maj:ts förordnande. Över förslaget har yttranden avgetts av socialstyrelsen, lantbruksstyrelsen, fiskeristyrelsen, länsstyrelserna i Malmöhus och Kristianstads län, veterinärhögskolan, statens veterinärmedicinska anstalt och Sveriges lantbruksförbund. Socialstyrelsen har bifogat yttranden från statens bakteriologiska laboratorium och länsläkarorganisationen i Västernorrlands län och länsstyrelsen i Kristianstads län från länsveterinären i länet.

Sedan ärendena därefter ytterligare övervägts inom jordbruksdepartementet, anhåller jag nu att få ta upp dem till behandling.

Nuvarande bestämmelser

Utskottet hänvisar till propositionen s. 7—8.

Veterinärstyrelsens skrivelser och remissyttrandena

Utskottet hänvisar till propositionen s. 8—10.

Departementschefen

Ändring i epizootilagen m. m.

Gällande bestämmelser om bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar finns i epizootilagen, epizootikungörelsen, salmonellaförordningen, förordningen med vissa bestämmelser till förebyggande av nötkreaturstuberkulos och brucellos hos husdjur och ett flertal kungörelser, varigenom epizootilagen gjorts tillämplig på olika djursjukdomar.

Epizootilagen är tillämplig på ett antal sjukdomar som anges i lagen. Genom de nyssnämnda kungörelserna och brev till veterinärstyrelsen har lagen gjorts tillämplig på ytterligare sjukdomar.

Veterinärstyrelsen erinrar om att den ökade internationella handeln och det ökade resandet för med sig risker för att sjukdom som tidigare inte påvisats i landet kan komma att uppträda. Styrelsen föreslår därför att epizootilagen förenklas så att frågan om vilka sjukdomar och djur lagen skall beröra görs beroende av Kungl. Maj:ts beslut. Förslaget innebär även att epizootilagens tillämplighet inte begränsas till husdjur. Samtliga remissinstanser tillstyrker förslaget. Även jag finner det ändamålsenligt och förordar att det genomförs. Härigenom kommer epizootibestämmelserna att närmare ansluta sig till bestämmelserna i smittskyddslagen (1968:231) och smittskyddskungörelsen (1968:234). Eftersom epizootilagen föreslås bli tillämplig även på andra djur än husdjur bör lagens rubrik ändras till epizootilag. Bestämmelsen i 1 § 4 mom. för arméns hästar och övriga djurbestand torde vara överflödig och kan utgå. Straff- och förverkandebestämmelserna bör moderniseras.

Bekämpandet av nötkreaturstuberkulos och brucellos hos husdjur är enligt veterinärstyrelsen avslutat och förordningen med vissa bestämmelser till förebyggande av nötkreaturstuberkulos och brucellos hos husdjur kan därför upphävas. Erforderliga bestämmelser för bekämpning av dessa sjukdomar m. m. kan införas i epizootilagen och epizootikungörelsen.

Jag biträder vidare veterinärstyrelsens förslag att salmonellaförordningen i stället för epizootilagen görs tillämplig på sjukdomen smittsam kastning hos häst, som orsakas av en salmonellabakterie.

Utskottet

Utskottet har inte något att erinra mot lagförslagen och får därför hemställa

att riksdagen bifaller propositionen nr 113, såvitt nu är i fråga.

Stockholm den 12 maj 1970

På tredje lagutskottets vägnar:

ERIK GREBÄCK

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Göran Karlsson (s)*, Svante Kristiansson (s)*, Åkesson (fp)*, Knut Johansson (s)*, Erik Jansson (s), Ferdinand Nilsson (cp)* och Karl Pettersson (m)*;

från a n d r a kammaren: herrar Grebäck (cp), Svenning (s), Sundelin (s)*, Hedin (m), fröken Anderson (s), herrar Hammarberg (s), Josefson i Arrie (cp) och Sellgren (fp).

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.